

TABULKA 1.2 | Faktory ovlivňující obtížnost úkolů

Samostatné texty	Soubory textů
<p>Obtížnost úkolů zaměřených na <i>vyhledávání informací v textu</i> je podmíněna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ množstvím informací, které čtenář musí vyhledat, ■ rozsahem potřebného usuzování, ■ množstvím a důležitostí konkurenčních informací, ■ délkou a složitostí textu. 	<p>Obtížnost úkolů zaměřených na <i>vyhledávání informací</i> v souboru textů je podmíněna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ počtem textů, ■ složitostí hierarchie dokumentů (hloubkou a šířkou), ■ obeznameností se strukturou, ■ množstvím nehierarchických odkazů, ■ vzdáleností od cíle, ■ výstižností záhlaví, ■ podobností či rozdílností vzhledu/struktury jednotlivých textů.
<p>Obtížnost úkolů zaměřených na <i>doslovné porozumění a vyvozování závěrů</i> je podmíněna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ druhem požadované interpretace (např. porovnání je snazší než hledání protikladu), ■ množstvím informací, které je třeba vzít v potaz, ■ množstvím a důležitostí konkurenčních informací v textu, ■ povahou textu: čím je obsah textu méně obvyklý a abstraktnější, čím je text delší a složitější a čím méně soudržná je struktura textu, tím je úkol obtížnější. 	<p>Obtížnost úkolů zaměřených na <i>vyvozování závěrů</i> v souboru textů je podmíněna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ množstvím textů, ■ výstižností záhlaví, ■ podobností obsahu (např. nesrovnalostmi v obsahu textu či argumentech, odlišnostmi hledisek), ■ podobností či rozdílností vzhledu/struktury jednotlivých textů, ■ explicitním uvedením zdroje informací.
<p>Obtížnost úkolů zaměřených na <i>uvažování o obsahu a formě</i> je podmíněna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ druhem požadovaného uvažování (od nejméně obtížného po nejobtížnější: propojování, vysvětlování a porovnávání, vyjadřování domněnek a posuzování), ■ povahou předpokládaných předchozích znalostí (např. úkol je obtížnější, pokud čtenář potřebuje úzce zaměřené, specializované znalosti, než když staví na obecných a běžných znalostech), ■ mírou abstrakce a délkou textu, ■ požadovanou hloubkou porozumění textu. <p>V úkolech zaměřených na <i>hodnocení kvality a důvěryhodnosti</i> lze kvalitu a důvěryhodnost zdroje ovlivnit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ více či méně explicitním použitím textových signálů, které naznačují, z jak důvěryhodného zdroje text pochází. 	<p>Obtížnost úkolů zaměřených na <i>syntetizování, ověřování informací a zpracování rozporů</i> v souboru textů je podmíněna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ množstvím textů, ■ podobností obsahu (např. nesrovnalostmi v obsahu textu či argumentech), ■ podobností či rozdílností vzhledu/struktury jednotlivých textů, ■ explicitním uvedením zdroje informací, ■ mírou důvěryhodnosti zdroje.